

V 7. pádě se standardně používají tvary *třemi/čtyřmi*. V určitých případech se ale používá i tvar *třema/čtyřma* – konkrétně tehdy, když tvar počítaného předmětu taktéž končí na *-ma*.

- Řekneme si to mezi *čtyřma* očima.
- Stál tam společně se *čtyřmi* kamarády.

Složitější číslovkové výrazy

Při skloňování složitějších výrazů máme v zásadě dvě možnosti. Buď se pokusíme vyskloňovat **všechny členy** složeného výrazu, nebo vyskloňujeme pouze **počítaný předmět a část číslovkového výrazu** (například desítky a jednotky). První možnost je náročnější (zvláště v mluveném projevu), ale z našeho čistě subjektivního pohledu působí „kultivovanějším“ dojmem.

- Řeč je o 1 356 247 lidech. – Řeč je o *milionu třech stech padesáti šesti tisících dvou stech čtyřiceti sedmi* lidech. (Krása, že?)
- Řeč je o 1 356 247 lidech. – Řeč je o *milionu tři sta padesát šest tisíc dvě stě čtyřiceti sedmi* lidech.

Číslice se neskloňují

Dostáváme se k jedné z nejčastějších a zároveň nejnápadnějších chyb, jaké se v souvislosti s číslovkami objevují. Pokud se číslovky nevyjadřují slovy, ale číslicemi, má řada lidí tendenci naznačovat tvar dané číslovky tím, že za číslici ještě doplní jakousi koncovku (například *9-ti násobné zvětšení, od 25ti metru*). Číslice se ale neskloňují, podobně jako například značky a většina zkratk. Málokoho by například napadlo napsat v *ČRce* nebo po *30 km-ech*. Správný tvar číslovky totiž vyplývá z kontextu. Píšeme tedy:

- Obrázek uveřejňujeme v *9násobném zvětšení*.
- Plnoletým se člověk stává v *18 letech*.

Pět set jeden bod, nebo pět set jedna bodů?

Donedávna (respektive do sedmdesátých let minulého století – autoři to osobně nepamatují) se striktně vyžadovalo, aby se tvar počítaného předmětu i přísudek řídily posledním členem číslovkových výrazů. Tehdejší skokan na lyžích tedy skočil *sto jeden metr*, dostal za to *sto devadesát tři body* a *pět tisíc čtyři sta jeden* platící divák nadšeně aplaudoval.

Postupem času se ale čím dál zřetelněji ukazovalo, že stávající kodifikace plodí velmi nepřírozené vazby, a proto se i ve výrazech končících číslovkami *jeden, dva, tři* a *čtyři* začala připouštět varianta s 2. pádem množného čísla. Skokan na lyžích tedy začal skákat *sto jedna metrů*, dostával za to *sto devadesát tři bodů* a *pět tisíc čtyři sta jedna platících diváků* mu aplaudovalo. Tato varianta již v současné době převládá.

Se dvěma tisíci korun, nebo se dvěma tisíci korunami?

Předchází-li počítanému předmětu číslovka *sto, tisíc, milion* či *miliarda*, máme při skloňování předmětu dvě možnosti. Buď použijeme 2. pád, anebo pád, ve kterém je samotná číslovka. Správně jsou tedy obě tyto varianty:

- Do výplaty musí vystačit s posledními *dvěma tisíci korun*.
- Do výplaty musí vystačit s posledními *dvěma tisíci korunami*.

Hod dlouhý 23,12 metru. Nebo metrů?

Správně je první varianta. U desetinných čísel se tvar počítaného předmětu řídí desetinaми, setinami apod., zkrátka tím, co se nachází za desetinnou čárkou. Při zápisu někdy pomůže si počítaný předmět vyskloňovat. Tedy: *dvanáct setin čeho?* Správně, *dvanáct setin metru*, nikoli *metrů*.

- Mezi muži je držitelem světového rekordu ve vrhu koulí Randy Barnes s výkonem *23,12 metru*.
- Prodej našeho zboží poklesl o *8,5 procenta*. (Nikoli tedy *8,5 procent*.)

06 – RYCHLÝ TEST ZNALOSTÍ

Otestujte si, jak dobře jste pochopili problematiku této kapitoly. Správné odpovědi na otázky naleznete na konci knihy.

1. Zapište číslovku ve větě slovy:

- O všech 22 745 účastnících můžeme jistě prohlásit, že si akci užili.

.....
